

2019-nCoV YÖNÜNDEN ANAMNEZ:

2019-nCoV ile potansiyel enfekte hastaları ünite yönlendirmeden önce:

- 1- Son 14 gün içinde ateşiniz çıktı mı veya çıktığını hissettiniz mi ?
- 2- Son 14 gün içinde yeni başlamış öksürük, solunum güçlüğü veya buna benzer solunum yolu problemleriniz oldu mu ?
- 3- Son 14 gün içinde yurt dışına seyahat ettiniz mi?
- 4- Son 14 gün içinde 2019-nCoV teşhisi konulmuş herhangi bir kişiyle temasta bulundunuz mu ?
- 5- Son 14 gün içinde yurt dışından gelen ya da çevrenizde ateş veya solunum problemi olan kişilerle temasta bulundunuz mu ?
- 6- Son 14 gün içinde ateş veya solunum şikayeti yaşadığı bilinen en az 2 kişiyle yakın temasta bulundunuz mu ?
- 7- Yakın zamanda herhangi bir toplantı veya buluşmaya katıldınız mı ya da tanımadığınız pek çok kişiyle yakın kontakta bulundunuz mu?

Eğer hasta bu sorulardan herhangi birine evet cevabı vermişse ve vücut sıcaklığı 37.3 °C'nin altındaysa dış hekimi tedaviyi hastanın virüsle karşılaştığı etkinlikten 14 gün sonrasına erteleyebilir.

Hastanın evde kendini karantinaya alması ve eğer ateş ya da grip benzeri semptomlar gösterirse en yakın sağlık kuruluşuna başvurması gerektiği hakkında bilgilendirilmelidir.

Eğer hasta bu sorulardan hepsine hayır cevabı vermişse ve vücut sıcaklığı 37.3 °C'nin altındaysa dışhekimi gerekli tedbirleri alarak ve aerosol oluşturacak işlemlerden mümkün olduğunca kaçınarak hastayı tedavi edebilir.

Eğer hasta bu sorulardan hepsine hayır cevabı vermişse ama vücut sıcaklığı 37.3 °C' den yüksekse hasta COVID-19 tedavisi için belirlenen hastanelere yönlendirilmelidir.

COVID-19 / 2019-nCoV NEDENİYLE DIŞHEKİMLERİNİN ÇALIŞMA ORTAMLARINDA ALMASI GEREKEN TEDBİRLER:

- Mümkünse sadece acil vakaların tedavisi yapılmalı, acil durumlar dışında yeni muayene/tedavi hastası kabul edilmemesi önerilmeli
- Mümkünse hastalar, sağlık kuruluşuna refakatçisiz gelmeleri konusunda uyarılmalı, girdikleri andan itibaren de maske takmaları sağlanmalı
- Tedavi sırasında mutlaka bone ve maskeyle birlikte gözlük ya da yüz kalkanı (siperlik) kullanılmalı
- Tedavi öncesinde ve sonrasında, eldiven giyilmeden önce ve çıkarıldıktan sonra eller sabun ile en az 20 saniye yıkanmalı
- Ellerde gözle görünür kirlenme olduğunda, kan, tükürük ya da solunum salgıları ile kontamine olabilecek alet ve ekipmana doğrudan dokunulduktan sonra hemen ellerin antiseptisi sağlanmalı, en azından alkol bazlı bir el dezenfektanı kullanılmalı
- Dış çekimi ve suture edilmesi gerekiyorsa rezorbe olabilen suture kullanılmalı

- Tedavi esnasında irrigasyonun gerekli olduğu durumlarda enjektör yavaşça ve çok dikkatli kullanılmalı, spreye engel olmak için irrigasyon sıvısı aynı anda aspire edilmeli
- Sağlık kuruluşunda yeterli ve uygun kişisel koruyucu donanım bulunmalı ve çalışan için erişilebilir olduğundan emin olunmalı
- Tüm personel doğru kişisel koruyucu donanımın seçimi ve kullanımını üzerine eğitilmeli
- Hastalar karşılanırken/uğurlanırken el sıkılmamalı, bankoda çalışan personel de maske ve bone takmalı
- Gelen her hasta içeri girince elini ve yüzünü yıkaması için uyarılmalı; kolonya ve el dezenfektanları kullanması sağlanmalı
- Bekleme alanı sık sık dezenfekte edilmeli, ortam havalandırılmalı
- Bekleme alanının yakınında el hijyeninin sağlanabileceği bir ortam yaratılmalı
- Kan, tükrük ya da başka enfeksiyöz materyalle temasın öngörüldüğü durumlarda ekstra önlük kullanılmalı
- Kişisel koruyucu donanımlar çalışma alanını terk etmeden önce çıkartılmalı
- Atıklar için elle temas etmeden açılabilen çöp kutuları yerleştirilmeli
- Hastalara öksürme ya da hapşırma esnasında ağızlarını örtmeleri, kullanılan mendili atmaları, ellerini yıkamaları gerektiği ile ilgili uyarılar asılmalı
- Solunum yolu enfeksiyonu semptomu bulunan hastalar diğer hastalardan olabildiğince uzak tutulmalı
- Hasta randevuları kontrollü (1 saat aralıklı) verilerek iki hasta arasında oda havalandırılmalı, yardımcı personel tarafından tüm yüzeylerin dezenfeksiyonu sağlanmalı
- Bekleme salonunda hasta yığılmasının önüne geçilmeli
- Aerosol yaratacak işlemler mümkünse yapılmamalı, yapılması zorunluysa her hasta değişiminde başlık ve hava su spreyi uçları değiştirilmeli/steril edilmeli. Bu tür işlemlerde kontaminasyon riskini minimuma indirmek için 4 elle ve rubber dam kullanılarak çalışılmalı
- İşlem yapılacak hastalara % 1'lik hidrojenperoksit ya da % 0.2'lik povidon(baticon) gargara kullanılmalı
- Laboratuvarlara gönderilecek ölçüler önce yıkanmalı, sonra dezenfekte edilmeli. Aynı şekilde laboratuvardan gelen protezler de dezenfekte edilip hastaya uyumlanmalı
- Birden fazla muayene odasının olduğu çoklu çalışma ortamlarında mümkünse bir oda 18 yaş altı hastalar için ayrılarak o odaya başka hasta alınmamalı
- Yine mümkünse bir muayene odası da 55 yaş üstü hastalar için ayrılarak o odaya başka hasta alınmamalı
- Hastalardan anamnez alınırken son 14 günde yurt dışı seyahati olup olmadığı mutlaka sorulmalı. Ayrıca son günlerde ateş, öksürük gibi şikâyetlerinin olup

olmadığı sorgulanmalı, varsa ateşini ölçülmeli. Eğer hasta geçmiş 14 günde epidemik bölgelerde bulunmuşsa en az 14 gün karantina önerilip yönlendirilmeli

Elbette tüm bunlar hem hastalarımızı hem kendimizi her türlü enfeksiyona karşı korumak için rutin olarak uymamız gereken kurallardır. Ancak bir pandemiden söz ettiğimiz şu süreçte çok daha dikkatli ve özenli olmalıyız.

Konuya hekim olmanın sorumluluğu ve bilinciyle yaklaşarak gerekli duyarlılığı göstereceğinize inanıyor, sağlıklı günler diliyoruz.